

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 740/2016-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. februára 2017 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Legal Counsels s. r. o., Tallerova 10, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Gabriel Havrilla, pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 444/2016 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 23 Co 249/2013) takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 444/2016 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 23 Co 249/2013) p o r u š e n é b o l o .

2. [REDACTED], priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Krajský súd v Trnave povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť [REDACTED], trovy konania v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šesťnásť centov) na účet Advokátskej kancelárie Legal Counsels s. r. o., Tallerova 10, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 740/2016-14 z 25. októbra 2016 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „navrhovateľka“ alebo „žalobkyňa“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 444/2016 [pôvodne vedenom pod sp. zn. 23 Co 249/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“)].

2. V sťažnosti sťažovateľka uvádza, že na Okresnom súde Galanta (ďalej len „okresný súd“) prebieha od júna 2002 konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), v ktorom vystupuje ako žalobkyňa a žalovaným je jej bývalý manžel [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“).

3. Od podania žaloby uplynulo takmer 15 rokov, predmetný súdny spor nie je dosiaľ právoplatne ukončený, a to aj napriek opakovaným sťažnostiam a žiadosťami adresovaným predsedovi krajského súdu.

4. Ako hlavný dôvod podania ústavnej sťažnosti sťažovateľka uvádza „*neefektívne konanie krajského súdu spočívajúce v opakovanom zrušení rozsudkov Okresného súdu Galanta... bez jasných a vyčerpávajúcich pokynov pre ďalšie konanie a v rozpore s ustálenou judikatúrou*“.

5. Sťažovateľka ďalej uvádza, že zo spisu okresného súdu vyplýva, že «*prietáhy v konaní boli spôsobené neefektívnym postupom krajského súdu, ktorý zrušil rozsudok súdu prvého stupňa trikrát pre dôvody, ktoré neboli tak závažného charakteru, aby nemohol vo veci meritórne rozhodnúť... Ďalším dôvodom je to, že krajský súd si zadanú úlohu znalca všimol až pri treťom odvolacom konaní, pričom výsledkom doplneného znaleckého dokazovania (po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa výlučne za účelom doplnenia znaleckého dokazovania) bol rozdiel v cene členského podielu družstevného bytu 200 eur. Je ťažko pochopiteľné, že krajský súd „nevedel“ o ustálenej judikatúre, že cena členského podielu družstevného bytu predstavuje v podstate cenu bytu, teda cenu, za akú je možné daný byt nadobudnúť v určitom čase a mieste a bez faktického právneho dôvodu vec opäť zrušil.*».

6. Podľa názoru sťažovateľky boli prietáhy spôsobené neefektívnym konaním krajského súdu a vyslovuje dôvodnú obavu, že „*na nové rozhodnutie porušovateľa bude musieť opäť čakať neprimerane dlho*“. Krajský súd nepostupuje podľa jej názoru „*s cieľom ukončiť konanie čo najrýchlejšie a zabezpečiť tak sťažovateľke po 14 rokoch konania právnu istotu týkajúcu sa jej majetkových pomerov*“.

7. Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že krajský súd v napadnutom konaní porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby mu prikázal vo veci konať bez zbytočných prietahov a aby jej priznal finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ako aj úhradu trov konania.

8. Krajský súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr 609/16 doručeným ústavnému súdu 30. novembra 2016, v ktorom predseda

krajského súdu (po vyžiadaní vyjadrenia predsedníčky príslušného odvolacieho senátu krajského súdu) vo vzťahu k prijatej časti konania uvádza:

„Na základe odvolania žalovaného rozsudkom Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 23 Co/249/2013-792 zo dňa 31.3.2014 zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti určenia vecí patriacich do BSM v hodnote členského podielu 3-izbového bytu, keď vychádzal zo všeobecnej ceny určenej znalcom ku dňu dohody vo výške 27.700 eur. Rátal potom aktíva a čistú hodnotu BSM, čistú hodnotu prikázaných vecí žalovanému a rozhodol že je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni titulom finančného vyrovnanía 11.596,10 eur.

... Postup odvolacieho súdu pri zrušovaní rozhodnutí prvostupňového súdu bol nutný vzhľadom na obsah podaných odvolaní žalovaného. Vždy sa zaoberal jednotlivými namietanými hnutelnými vecami, či finančnými prínosmi, či už z dedičstva alebo získanými predajom. Vždy v rozhodnutiach poukázal, či sa prvostupňový súd danými položkami zaoberal, čo má v ďalšom konaní vykonať, akým spôsobom postupovať. Súd odvolací zistil, že bola nesprávne daná úloha znalcovi hodnotiť cenu bytu, pričom sa jednalo o členský podiel. V zmenenom rozhodnutí poukázal na dohodu účastníkov zrušení spoločných práv a povinností k predmetnému bytu rozvedených manželov.

Prvostupňový súd však vychádzal z aktuálnej ceny členského podielu stanovenej k 22.12.2012 vo výške 54.600 eur, čo je však okamih právoplatnosti rozhodnutia o rozvode a nie je možné brať do úvahy práve hodnotu stanovenia všeobecnej hodnoty členského podielu ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Tento okamih nie je totiž totožný so zánikom členských práv a povinností k predmetnému bytu a určeniu, kto naďalej bude ako člen predmetný byt užívať a komu zostanú členské práva a povinnosti. Rozhodujúci je práve okamih uzatvorenia dohody o prevode členských práv alebo o zrušení spoločných práv a povinností k predmetnému bytu rozvedených manželov, alebo rozhodnutia súdu o zrušení spoločného nájmu a o určenie ďalšieho nájomcu k predmetnému bytu.

Vychádzajúc z rozhodnutia R43/72, rozhodnutia Najvyššieho súdu 3Cdo/289/05, 2Cdo/8/07, 3Cdo/105/07, 5Cdo/95/08, 3Cdo/56/08, R 40/02 ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 31Cdo/2036/2008 uzavrel keď okamih ku ktorému sa určovala obvyklá všeobecná cena pri vyporiadaní práv a povinností v spojení s užívaním družstevného bytu rozvedených manželov a to je zánik uzavretia dohody o zrušení práv a spoločného nájmu k družstevnému

bytu alebo ku dňu keď nadobudne rozhodnutie súdu o zrušení tohto práva právoplatnosť. (Pri vypořádání práv a povinností spojených s užíváním družstevného bytu rozvedených manželov je teda určujúca obvyklá všeobecná cena týchto práv ku dňu zániku uzavretia dohody o zrušení práv a spoločného nájmu družstevného bytu manželmi alebo ku dňu, keď nadobudne rozhodnutie súdu o zrušení tohto práva.) Keďže existovala dohoda manželov o zrušení, tak odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vychádzal z aktuálnej ceny členského podielu uzavretej k 22.12.2012.“

V závere vyjadrenia predseda krajského súdu konštatuje, že v postupe krajského súdu „nebol prietah v konaní spôsobený jeho rozhodnutiami, pretože vychádzal vždy z obsahu a dôvodov podaných v odvolaní. Poukázal v odvolaní na uvedené námietky odvolateľa, s ktorými sa vypořiadal čiastkovo, jednotlivo s poukazom na to, či sa súd prvého stupňa vôbec nimi zaoberal, či uvádzal, že prečo nie sú spomenuté v odôvodnení a nezahrnuté do BSM s názorom akým spôsobom mám súd prvého stupňa postupovať.“.

9. K vyjadreniu krajského súdu k sťažnosti sťažovateľka zaujala podaním doručeným ústavnému súdu 10. januára 2017 takéto stanovisko:

„Vo vzťahu k časti vyjadrenia porušovateľa týkajúceho sa rozhodnutia odvolacieho súdu pod sp. zn. 23 Co 249/2013 sťažovateľka uvádza, že napriek jednoznačnému pokynu Najvyššieho súdu SR v zrušujúcom uznesení sa snaží konajúca predsedníčka senátu obhájiť správnosť svojho právneho názoru. Takýto postoj odvolacieho súdu vzbudzuje u sťažovateľky presvedčenie, že nestotožnenie sa konajúcej predsedníčky senátu so zrušujúcim uznesením najvyššieho súdu bude viesť k oddialovaniu konečného rozhodnutia, teda k ďalším prietahom.

... Sťažovateľka zdôrazňuje, že celková dĺžka namietaného konania je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná. Konanie pred všeobecným súdom nie je ani po takmer 15 rokoch od jeho začatia právoplatne skončené, hoci v súčasnosti prebieha už iba odvolacie konanie. Podľa názoru sťažovateľky k predĺženiu konania značnou mierou prispel krajský súd, a to neakceptovaním ustálenej judikatúry týkajúcej sa vypořiadania BSM. Takýto postup odvolacieho súdu zapríčinil porušenie ústavou zaručeného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, keďže jeho činnosť

nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľka obrátila na všeobecný súd, aby o jej veci rozhodol (III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07, I. ÚS 7/2011).

... S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a tvrdenia navrhuje sťažovateľka vyhovieť jej sťažnosti v rozsahu jej prijatia na ďalšie konanie, vrátane primeraného finančného zadostučinenia.

... Zároveň sťažovateľka oznamuje Ústavnému súdu, že odvolacie konanie pôvodne vedené na Krajskom súde Trnava pod sp. zn. 23 Co 249/2013 je po zrušení Najvyšším súdom SR vedené na Krajskom súde Trnava pod novou spisovou značkou 23 Co 444/2016. “

10. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

11. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

13. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

14. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

15. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

16. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplývala do 30. júna 2016 z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2016 zrušený, počnúc týmto dňom je úprava civilného sporového, civilného mimosporového a správneho súdneho konania predmetom Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku.

17. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 OSP, ktorý súdu prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších

návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá. Ako aj z § 117 ods. 1 OSP, podľa ktorého bol sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov, a z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

18. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prierahov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expresis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP podľa, ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prierahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní tvoriacich predmet úpravy týchto poriadkov.

19. Napríklad povinnosť súdu konať bez prierahov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z ustanovení § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z ustanovení § 168 – 172 § CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán, aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 vety prvej CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prierahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou

Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

21. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že spory o vyporiadanie BSM v zásade nemožno po právnej ani po skutkovej stránke hodnotiť ako zložité. Vzhľadom na okolnosti danej veci sa uvedené konštatovanie v celom rozsahu vzťahuje aj na odvolacie konanie napadnuté sťažnosťou.

22. Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania je druhým kritériom, podľa ktorého ústavný súd z pohľadu prieťahov posudzuje priebeh napadnutého konania. Ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bolo v súvislosti s dĺžkou konania potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľky. Na eventúálny podiel sťažovateľky na predĺžení napadnutého konania nepoukázal ani krajský súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti.

23. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol samotný postup krajského súdu.

Konanie vedené pod sp. zn. 23 Co 249/2013 začalo na krajskom súde 31. mája 2013, keď mu bol predložený na rozhodnutie o opravnom prostriedku spis okresného súdu sp. zn. 8 C 110/2002 spolu s odvolaním žalovaného. Krajský súd 6. marca 2014 nariadil termín pojednávania na 31. marec 2014, na ktorom aj rozsudkom sp. zn. 23 Co 249/2013 z 31. marca 2014 zmenil rozsudok okresného súdu sp. zn. 8 C 110/2002 zo 14. marca 2013 v napadnutej časti. Následne bol spis 7. mája 2014, t. j. po necelom roku od predloženia veci na rozhodnutie, vrátený okresnému súdu. Keďže sťažovateľka podala proti tomuto rozsudku krajského súdu dovolanie, spis sa od 8. septembra 2014 do 26. apríla 2016 nachádzal na Najvyššom súde Slovenskej republiky, pričom dovolací súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 343/2014 zo 14. apríla 2016 zrušil dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu

a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 23 Co 444/2016 z 19. decembra 2016 potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu.

Ako vyplýva z uvedeného, krajský súd o ostatnom odvolaní rozhodol a vrátil spis okresnému súdu do roka od predloženia spisu, avšak zrušením jeho rozhodnutia dovolacím súdom z dôvodov spočívajúcich na nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. c) OSP] nepochybne došlo k predĺženiu tohto odvolacieho konania.

24. Ústavný súd, hodnotiac doterajší priebeh napadnutého konania, konštatuje, že jeho priebeh je potrebné hodnotiť ako neefektívny.

25. Ako už bolo uvedené, pochybenie krajského súdu významne ovplyvnilo dĺžku napadnutého konania, v súvislosti s čím ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu štandardnú judikatúru (napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 182/08), podľa ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty.

26. Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že krajský súd v napadnutom konaní nepostupoval v súlade so základným právom sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

27. Berúc do úvahy, že samotné konanie o vyporiadanie BSM prebiehalo pred všeobecnými súdmi takmer 15 rokov a z toho krajský súd trikrát zrušil odvolaniami napadnuté rozsudky okresného súdu a napokon (štvrtýkrát), keď rozsudok okresného súdu zmenil, tento bol dovolacím súdom zrušený, ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

III.

28. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

29. Ústavný súd aj napriek záveru, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprikázal krajskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov vzhľadom na to, že krajský súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 23 Co 444/2016 z 19. decembra 2016.

30. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

31. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

32. Sťažovateľka v sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, keď poukazuje na to, že celkové neúmerné takmer 15 rokov trvajúce konanie o vyporiadanie bezpodielového manželstva veľmi negatívne ovplyvnilo jej osobný život a spôsobilo jej zdravotné a finančné problémy.

33. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý

spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

34. Vzhľadom na neefektívny postup krajského súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy konkrétne okolnosti danej veci, aj s ohľadom na celkovú dĺžku konania (takmer rokov) ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku nálezu).

35. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku jej právneho zastúpenia v konaní o jej sťažnosti Advokátskou kanceláriou Legal Counsels s. r. o., Tallerova 10, Bratislava. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

36. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vykonané v roku 2016, a to za každý úkon po 143 €, t. j. spolu 286 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 8,58 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje celkovú sumu 303,16 €. Za tretí úkon úhradu trov konania sťažovateľke nepriznal, pretože podľa jeho názoru tento úkon neprispel k ďalšiemu objasneniu veci.

37. Priznanú úhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

38. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2017